

A close-up photograph of a white bowl filled with fluffy, white popcorn. To the left of the bowl, a grey television remote control is visible, with its buttons slightly out of focus. The background is a soft, out-of-focus light brown surface.

Top 10 Actualiteiten Entertainmentrecht 2025

(in willekeurige volgorde)

Michiel Odink (Leeway) en Marijn Kingma (Höcker)

DELEXMEDIA

kingma@hocker.nl en michiel.odink@leeway.nl

Pelham II

Waar ging het ook al weer over?

- Sample van 2 seconden van het nummer “Metall auf Metall” van Kraftwerk in het nummer “Nür Mir” van Sabrina Setlur.
- Procedure wegens inbreuk naburig recht van de fonogrammenproducent, loopt inmiddels ruim 25 (!) jaar.

HvJEU 29 juli 2019, ECLI:EU:C:2019:624 (Pelham I)

- Fonogrammenproducent kan gebruiksfragment van fonogram, hoe kort dan ook, verbieden, tenzij dat fragment in een gewijzigde en voor het oor onherkenbare vorm is vastgelegd.
- De uitzondering voor citeren kan van toepassing zijn op sampling, als dat gebruik is bedoeld om de dialoog met het werk waarvan het geluidsfragment is overgenomen aan te gaan. Dat kan niet als het oorspronkelijke werk niet kan worden herkend.
- Het staat lidstaten niet vrij zelf beperkingen in te voeren, de Duitse uitzondering voor vrij gebruik van een werk van een ander in een nieuw werk is in strijd met het Unierecht.
- Vervolg in Duitsland: is er dan sprake van een “pastiche”?

De pastiche?

- Artikel 5 lid 2 sub k Arl: “De lidstaten kunnen beperkingen of restricties op het in artikel 2 bedoelde reproductierecht stellen ten aanzien van: [...] het gebruik voor karikaturen, parodieën of pastiches”.
- Van Dale: “werkstuk *in nabootsende stijl*”
- Vragen aan het HvJEU:
 - Is dit een vangnetclausule voor sampling? Gelden er beperkende criteria zoals humor, stijlimitatie of eerbetoon?
 - Moet de maker als doel hebben gehad een pastiche te maken of volstaat dat deze als zodanig herkenbaar is voor “kenners”?

~~Szpunar~~ Emiliou in conclusie van 17 juni 2025, ECLI:EU:C:2025:452

- Pastiche is een “nicheterm” die nauwelijks voorkomt in het dagelijkse taalgebruik en geen grote rol speelt in nationale wetgeving.
- Kan niet fungeren als breed vangnet voor alle vormen van creatief hergebruik, zoals sampling (maar ook remixen, memes, gifs, etc).
- Dat zou namelijk neerkomen op een “fair use” beperking, en die kent het EU recht niet.
- Een pastiche is beperkter, namelijk een: *artistieke creatie die i) een bestaand werk oproept door de desbetreffende kenmerkende „esthetische taal” over te nemen, daarbij ii) merkbaar verschilt van de geïmiteerde bron en iii) bedoeld is om als een imitatie te worden herkend.”*
- Dit biedt beperkte speelruimte en kan niet worden toegepast op het sample van “Metall auf Metall” in “Nür Mir”, want niet bedoeld voor een artistieke, openlijke stijlimitatie.

- Is de Arl dan wel verenigbaar met de vrijheid van kunsten van artikel 13 Handvest?
- Enkele interessante overwegingen (zeer kritische) Emiliou:
 - Facultatieve beperkingen moeten allemaal worden omgezet in nationaal recht om aan artikel 13 Handvest te voldoen.
 - Hof in Pelham I had ongelijk. Onderwerpen van herkenbaar hergebruik van ieder fragment (ook zeer kort) aan de uitsluitende reproductierechten van producenten of omroeporganisaties, levert geen rechtvaardig evenwicht op met vrijheid van kunsten.
 - Fair use beperking of verplichte licenties zou helpen, maar dat is aan de wetgever

9

#9 Mr Probz / Sony
Hof Amsterdam
21 januari 2025

SONY MUSIC

#9 Mr Probz / Sony – Hof Amsterdam 21 Januari 2025

Waar ging de zaak over?

Uitbetaling van royalties van “Waves”

- 2013: Left Lane en Sony sluiten wereldwijde licentieovereenkomst voor exploitatie van "Waves".
- 2014: addendum met hogere royaltyperecentages bij stijgende verkopen (Sony, Ultra en Left Lane).
- 2019: Left Lane voert een audit uit op de zogenaamde statements
- Volgens Probz leverde Sony belangrijke brondata, over inkomsten via Ultra Records en digitale platforms, niet.
- Dit zou volgens Left Lane een schending van de at source-afrekenverplichting zijn.

#9 Mr Probz / Sony

- Na eerste kort geding sloten partijen in 2021 een vaststellingsovereenkomst (VSO):
 - de exploitatieovereenkomsten werden beëindigd; en
 - Left Lane kreeg recht op een aanvullende audit
- Left Lane stelde dat Sony alsnog onvoldoende gegevens aanleverde, zodat een volledige controle op de royalty's onmogelijk was en dat zij structureel is onderbetaald.
- Left Lane eist in de bodemprocedure vernietiging van de exploitatieovereenkomsten en de VSO en onder meer € 7,5 miljoen aan gemiste royalties.
- Sony betwistte dit en beriep zich op de VSO als definitieve schikking.
- De rechtbank wijst alle vorderingen af. Volgens de rechtbank hebben partijen de exploitatieovereenkomsten ontbonden en vervangen door de VSO.

#9 Mr Probz – Sony

Vraag: bevatte de VSO een alomvattende regeling die eraan in de weg staat dat Left Lane vorderingen geldend maakt uit de exploitatieovereenkomsten die zijn vervangen door de VSO

Hof: dit moet door uitleg worden beantwoord

Hof: partijen hebben afstand gedaan van de vorderingen uit de exploitatieovereenkomsten, waaronder het recht om deze overeenkomsten te vernietigen:

10. This Settlement Agreement replaces, supersedes and cancels all previous arrangements, understandings or agreements between the parties either oral or written with respect to the subject matter of this Settlement Agreement and expresses and constitutes the entire agreement between you and us and no variation of any of the terms or conditions of this Settlement Agreement may be made unless such variation is agreed in writing and signed by both parties to this Settlement Agreement. (...)

#9 Mr Probz – Sony

Vernietiging VSO op basis van dwaling of bedrog

Stelling Left Lane: wij waren in veronderstelling dat Sony haar volledige medewerking zou verlenen

Hof verwierpt betoog dat Left Lane zou zijn bedrogen of heeft gedwaald over de (on)mogelijkheid van Sony om aan haar verplichtingen te voldoen.

Volgens het Hof heeft Left Lane onvoldoende toegelicht of onderbouwd dat het voor Sony niet mogelijk zou zijn om *at source* af te rekenen.

Onenigheid over de auditperiode.

Hof: partijen hebben hun desbetreffende standpunten nog onvoldoende toegelicht en staat partijen toe om dit alsnog te doen (inclusief de uitleg)

Rente: aangezien partijen niets geregeld hebben ten aanzien van nabetalingen uit de audit past Hof de wettelijke handelsrente toe.

#9 Mr Probz – Sony

Algemene take aways:

- Belang van goede definitie van “kwijting” en “geschil”
 - Belang van een *entire agreement* clause
 - VSO in de praktijk – naar zijn aard - lastig te vernietigen / ontbinden
 - Denk aan wettelijke rente vs. handelsrente
-

LEGAL TAKE AWAY

Rb. Den Haag 3 september 2025, IEF 22886 (Sena/VCR c.s.)

- Geschil van 7,5 jaar over welke billijke vergoeding VCR-leden moeten betalen aan Sena voor openbaarmaking fonogrammen op grond van artikel 7 Wnr.
- Eerdere modelovereenkomst: degressieve staffel tussen de 4,3% en 1,6% van de omzet.
- Sena vordert 10% van de omzet, op grond van Buma-tarief.
- Deskundigenadvies
Geschillencommissie 8 juni 2023
- Rechtbank Den Haag in september 2025: zie deskundigenadvies

Geschillencommissie (en dus ook rechtbank):

- Géén reden om een andere vergoeding billijk te achten voor naburige rechten dan voor auteursrechten, mede gelet op:
 - RAAP/PPI en RAAP-fix
 - ‘inburgering’ van naburige rechten
 - prestaties van auteursrechthebbenden en naburig rechthebbenden zijn nauw verwant en dragen allebei bij aan de waarde van een muziekwerk
- Andere factoren (vergelijking andere betalingsplichtigen, buitenland, etc) niet relevant of te complex.
- Degressieve staffel niet billijk.

Geschillencommissie (en dus ook rechtbank):

- Tarief wordt vastgesteld op Buma-tarief: 10% bij 100% gebruik.
Inkomstengrondslag = omzet met maximaal 25% verwervingskostenaf trek.
- Verlaging met 1/3 voor niet-Rome repertoire voor de vergoeding vóór 2021 (pre-RAAP).
- Geen verplichting tot het verlenen van kortingen, maar kan wel indien rationele, objectieve redenen. Vanuit gelijkheidsbeginsel dan ook kortingen aan andere betalingsplichtigen.
- Rb: hoge(re) kosten voor FM geen reden tot aanpassing want: *“Als de kosten van NVCR cs. stijgen/hun inkomsten dalen, heeft dat invloed op de billijke vergoeding die zij aan Sena moet betalen; die wordt lager.”* (??)

Gevolgen voor de
rest van de markt?

Waarde auteursrecht = waarde naburig recht?
Wat vindt u?

Babbelbox

7

#7 Beleidsregel kwalificatie commerciële mediadiensten op aanvraag 2025

- Beleidsregel vervangt de 2022 beleidsregel
- Achtergrond: wanneer is er sprake van een commerciële mediadienst op aanvraag in de zin van artikel 3.29a Mediawet 2008
- Twee soorten:
 - eigen platform
 - media-instelling die gebruikmaakt van platform van een derde
- Waarom relevant?
 - Ben je een commerciële mediadienst op aanvraag dan val je onder reikwijdte van de Mediawet
 - Dit betekent: melden bij het Commissariaat en betalen toezichtkosten

#7 Beleidsregel kwalificatie commerciële mediadiensten op aanvraag 2025

→ Ook relevant voor video uploaders

Videouploader:

- Gebruikt platform zoals You Tube, Insta of TikTok
- Heeft ten minste 500.000 volgers of abonnees
- Heeft >24 video's geplaatst in 12 maanden
- Behaalt economisch voordeel
- economisch voordeel komt ten goede komt van een bedrijf ingeschreven bij de KvK

#7 Beleidsregel kwalificatie commerciële mediadiensten op aanvraag 2025

→ 2025 vereiste van 500.000 volgers vervalt dit wordt meer dan 100.000 volgers

Ter vergelijik:

→ NL influencers met meer dan 500k volgers: +/- 150

→ NL influencers met meer dan 100k volgers: > 2500

16 juni 2025 onder het actieve toezicht van het Commissariaat.

Let op: RSM (Reclame Code Social Media sowieso van toepassing)

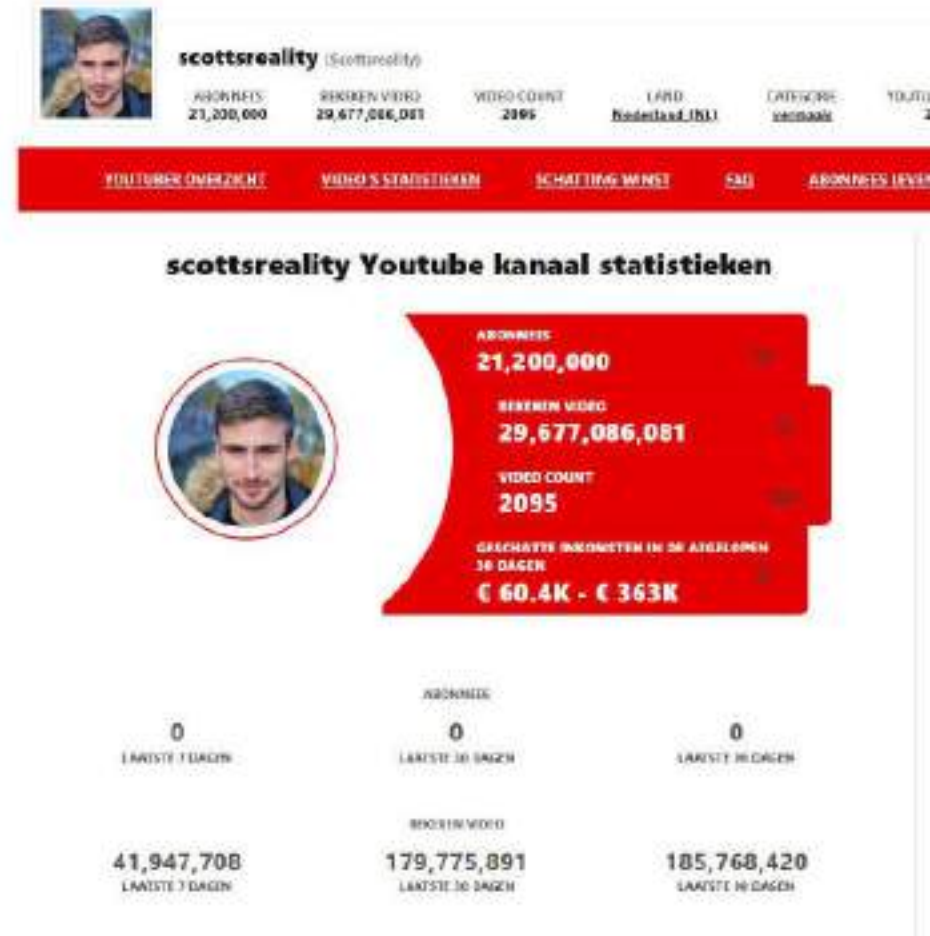

#7 Beleidsregel kwalificatie commerciële mediadiensten op aanvraag 2025

Van belang voor de praktijk voor:

- (a) Micro-influencers (d.w.z. video uploaders); maar ook
- (b) Ieder bedrijf dat audiovisueel materiaal upload op een van deze platforms en een eigen kanaal heeft met meer dan 100k volgers of abonnees

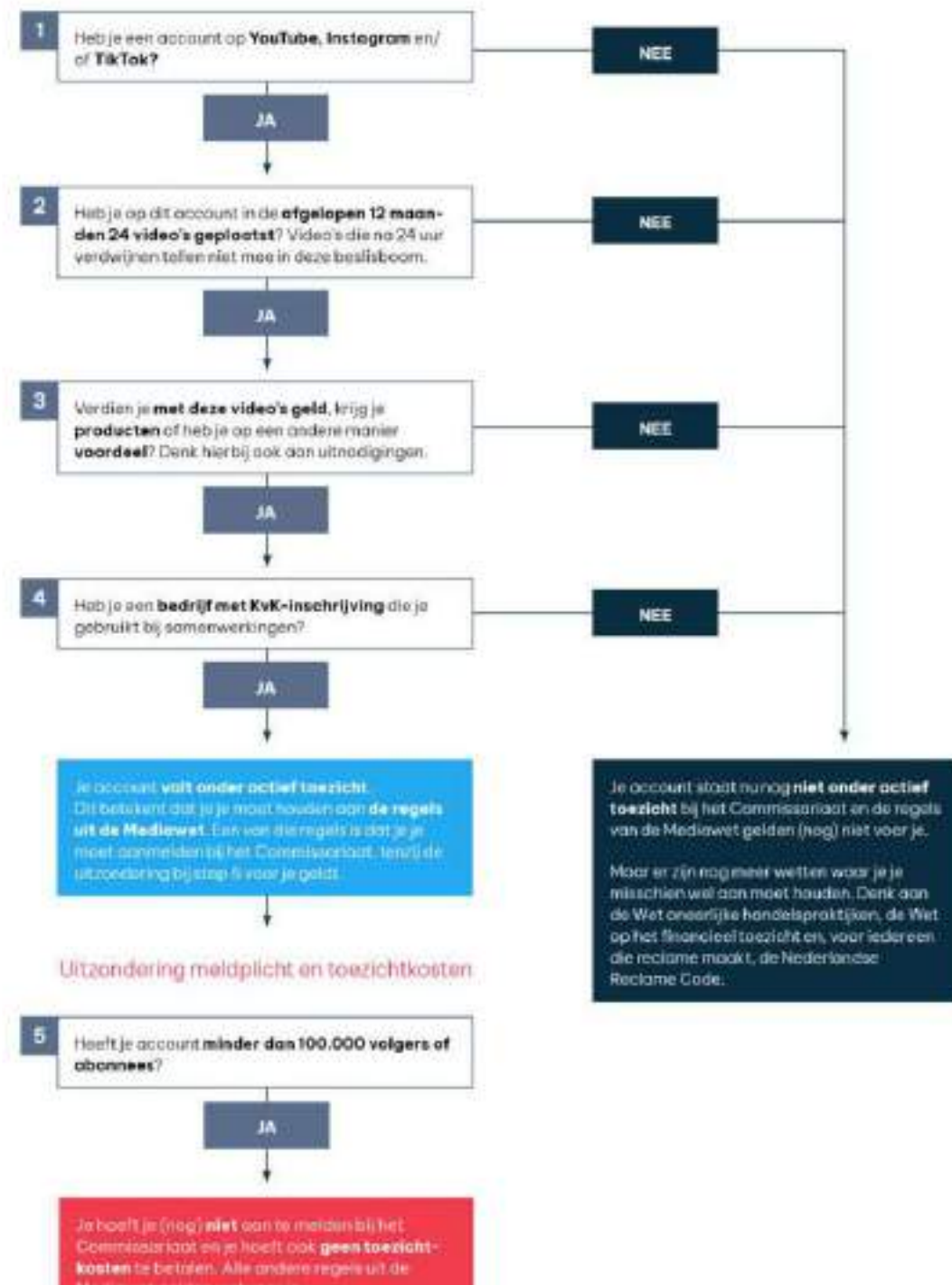
<https://www.youtube.com/shorts/xH5ECZ7ROjl?feature=share>

#7 Beleidsregel kwalificatie commerciële mediadiensten op aanvraag 2025

Doe de test:

<https://www.cvdm.nl/voor-medi makers/video-uploaders/doe-de-registratiecheck/>

A large, bold, black number '6' is centered on a gray background. The background features two concentric white circles and a black crosshair consisting of a horizontal and a vertical line intersecting at the center. The number '6' is positioned such that it overlaps the crosshair and the circles.

6

BINNENHOF PRIDE

FAKE IT
LEAVE IT

Is extra wettelijke bescherming tegen deepfakes nodig?

WODC rapport (2022): huidige recht (strafrecht, AVG, portretrecht) biedt voldoende handvatten.

- Strafrecht - Rb Amsterdam 2 november 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6923: deepfake pornovideo van Welmoed Sijsma valt onder begrip “afbeelding van seksuele aard” zoals bedoeld in artikel 139h Sr (nu 254ba Sr).
- AVG – een deepfake is een persoonsgegeven. AVG van toepassing bij gebruik buiten persoonlijke kring.
- Portretrecht – Hoge Raad 22 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:621 (Max Verstappen): Lookalike is portret. Hoe zit het met stem en andere persoonskenmerken?
- Naburig recht – verbodsrecht op gebruik geluidsopname in een deepfake
- Artikel 50.4 AI Act – verplichting om te vermelden dat afbeelding met AI is gegenereerd (en dat het dus gaat om een deepfake).

Is dit voldoende?

Discussie Visser en Valk op IE forum.

- Dirk Visser: bescherming is versnipperd, deels onzeker en geldt niet altijd voor overleden personen. Voorstel voor een naburig recht van de uitvoerend kunstenaar aan de gedeepte persoon. Leidt tot sterke exclusieve rechten die over gaan door erfopvolging.
- Etienne Valk: niet nodig en niet wenselijk. Redelijk belang toets geeft meer ruimte voor afweging met vrijheid van meningsuiting. Bij absoluut recht kunnen bovendien licenties worden verkocht, dat is onwenselijk.
- Dirk Visser: licenties voor portretrecht kunnen ook. Vrijheid van meningsuiting is belangrijk maar vanwege het karakter van deepfakes moet toestemming regel zijn ipv uitzondering. Beperkingen moeten veel minder vaak gelden dan bij het gewone portretrecht.
- Etienne Valk: samenloop naburig recht en portretrecht zou leiden tot verwarrende dubbelregulering, handhaving van deepfakes moet in de fundamentele rechtensfeer worden gehouden.
- Inmiddels kamermeerderheid voor uitbreiding naburig recht.

Deens wetsvoorstel

Realistic digitally generated imitations of a physical person's personal, physical characteristics may not be made available to the public without the consent of the imitated person.

Subsection 1 does not include imitations that are primarily expressions of caricature, satire, parody, pastiche, criticism of power, social criticism or the like, unless the imitation constitutes misinformation that may seriously jeopardise the rights or essential interests of others. The protection in subsection (1) lasts until 50 years have elapsed after the year of death of the impersonated person.

Naburig recht op deepfakes? Wat vindt u?

Babbelbox

A large, bold, black number '5' is centered on a gray background. The background features two concentric white circles and a black crosshair consisting of a horizontal and a vertical line intersecting at the center. The number '5' is positioned such that it is centered within the intersection of the crosshair and the space between the two circles.

5

TopNotch

**#5 Ronnie Flex /
Top Notch
Hof Amsterdam
5 augustus 2025**

#5. Standpunten Ronnie “exclusieve artiestenovereenkomst”

Samenvattend:

- Ronnie tekende in 2012 contract bij Top Notch
- Er ontstond een geschil onder andere over:
 - het aantal albums dat Ronnie aan moest leveren,
 - de royaltyverdeling;
 - en zijn rechten op de muziek.

Ronnie beroept zich onder meer op:

- Dwaling en misbruik van omstandigheden
- artikel 25f Aw en redelijkheid en billijkheid

Top Notch zou in strijd hebben gehandeld met de op haar rustende mededelingsplicht en Ronnie hebben moeten adviseren dat hij zich bij zou moeten laten staan door een gespecialiseerde advocaat.

- **Kern: gemaakte afspraken zijn onredelijk**

#5. Ronnie Flex / Top Notch

Looptijd

- Hof: in overeenkomst is ten aanzien van de looptijd uitdrukkelijk bepaald dat:
 - de overeenkomst begint op de datum van ondertekening en achttien maanden na release (het uitbrengen) van het laatste album eindigt.
 - in elk geval één album zal worden uitgebracht
 - Top Notch een exclusieve optie heeft op nog drie albums.
- Hof: voldoende duidelijk dat Top Notch aanspraak kon maken op 4 albums, en dat de Overeenkomst in dat geval zou eindigen 18 maanden na het uitbrengen van het vierde album.

#5. Ronnie Flex / Top Notch

Rechten uitvoerend kunstenaar

- Uitdrukkelijk bepaald dat Ronnie zijn naburige rechten ten aanzien van opnames en uitvoeringen overdraagt en dat Top Notch een eeuwigdurend exploitatierecht krijgt
- Gelet op de tekst van overeenkomst en het feit dat Ronnie elke bladzijde heeft geparafeerd mocht Top Notch er van uitgaan dat Ronnie de inhoud begreep.
- Gelet op aanwezigheid management geen aanleiding om te wijzen op mogelijkheid juridische expertise
- Onwetendheid en onervarenheid kwalificeren niet als als bijzonder omstandigheden in de zin van 3:44 BW

Beroep op artikel 25f lid 1 Aw → onvoldoende bepaalde en onredelijk lange termijn

Artikel 25f Auteurswet

Artikel 25f

1. Een beding dat voor een onredelijk lange of onvoldoende bepaalde termijn aanspraken op de exploitatie van toekomstige werken van de maker inhoudt, is vernietigbaar.
2. Een beding dat, gelet op de aard en inhoud van de overeenkomst, de wijze waarop de overeenkomst tot stand is gekomen, de wederzijds kenbare belangen van partijen of de overige omstandigheden van het geval, voor de maker onredelijk bezwarend is, is vernietigbaar.

#5. Ronnie Flex / Top Notch

Looptijd voldoende bepaalbaar

→ Ook al is er geen zekerheid over de einddatum, daarmee is de looptijd nog niet onvoldoende bepaald (aantal werken duidelijk begrensd, Ronnie kan zelf ook invloed uitoefenen op looptijd).

Looptijd niet onredelijk lang

→ Opties en verlengingen leiden niet zonder meer tot overeenkomst van langer dan 8 jaar. Stelling dat overeenkomsten met beginnend artiest maar 3 jaar mogen duren wordt gepasseerd

Looptijd niet onredelijk bezwarend

Ex tunc toetsing aldus HR 17 december 2021
(Garrix/Spinnin)

#5. Conclusie Hof Amsterdam

Samenvattend:

Hof wijst vrijwel alle vorderingen af met uitzondering van een grief ten aanzien van de duur van de overeenkomst

Artiestenovereenkomst is niet vernietigbaar wegens dwaling, misbruik van omstandigheden of ontbreken wilsovereenstemming en ook niet op grond van artikel 25f Aw / 6:2 BW:

Verder overweegt het hof:

- A. Geen beroep op artikel 25c Aw en 25d Aw (aanvullende) billijke vergoeding) ; artikelen zijn slechts van toepassing op overeenkomsten na 1 juli 2015
- B. Overdragen van naburige rechten op een werk of een eeuwigdurend exploitatieright is niet zonder meer onredelijk bezwarend of onaanvaardbaar.
- C. Ten slotte: Ronnie kan niet worden aangemerkt als fonogrammenproducent: zwaartepunt van financiële verantwoordelijkheid lag bij Top Notch c.s. Top Notch heeft aanzienlijke kosten moeten maken voor de opnames (studiohuur, mixing en mastering etc.). Feit dat Ronnie een risico liep neemt niet weg dat financiële verantwoordelijkheid bij Top Notch lag

A large, bold, black number '4' is centered on a gray background. The background features two concentric white circles and a black crosshair consisting of a horizontal and a vertical line intersecting at the center. The number '4' is positioned slightly to the left of the vertical line and slightly below the horizontal line.

4

PACE tegen MOJO en Buma

PACE Rights Entertainment

Britse onderneming die componisten, tekstdschrijvers en muziekuitgevers adviseert en assisteert bij hun auteursrechten op werken die live worden uitgevoerd, onder meer in NL. Int namens rechthebbenden vergoedingen bij gebruikers van werken.

MOJO Concerts

Bekend als de grootste concertorganisator van Nederland.

Art. 30a Aw

Vergunning nodig voor bemiddeling inzake muziekauteurrecht

Lid 1: Voor het als bedrijf verleenen van bemiddeling in zake muziekauteursrecht, al of niet met het oogmerk om winst te maken, is de toestemming vereischt van Onzen Minister van Justitie. (lid 1)

Wat is bemiddelen?

Bemiddeling inzake muziekauteursrecht is wel of niet op eigen naam, ten behoeve van de makers van muziekwerken of hunne rechtverkrijgenden, sluiten of ten uitvoer leggen van overeenkomsten betreffende de uitvoering in het openbaar of de uitzending in een radio- of televisieprogramma, door tekens, geluid of beelden, van die werken, of hunne verveelvoudigingen, in hun geheel of gedeeltelijk. (lid 2)

Gevolg van bemiddelen zonder vergunning?

Overeenkomsten als bedoeld bij het tweede lid, welke worden aangegaan zonder dat de ingevolge het eerste lid vereischte ministerieele toestemming is verkregen, zijn nietig. (lid 4)

**Ktr. Rb Den Haag 5 maart 2025,
ECLI:NL:RBDHA:2025:3336**

- Op 11 januari 2020 trad Dream Theater op in AFAS Live
- PACE stuurde MOJO in februari facturen voor het muziekgebruik tijdens dat concert.
- MOJO weigerde de facturen te betalen omdat zij alleen aan Buma kan betalen vanwege art. 30a Aw.
- PACE stelt dat art. 30a Aw niet op haar van toepassing is omdat zij niet in NL gevestigd is én niet doet aan collectief beheer en dus geen vergunning nodig heeft.
- Buma voegt zich aan de zijde van MOJO en stelt dat PACE aan bemiddeling doet zonder vergunning.

Doet PACE aan bemiddeling?

- PACE stelt dat art. 30a Aw alleen ziet op collectief beheer en stelt dat zij aan “individueel” beheer zou doen.
- Rechter gaat daar niet in mee. Art. 30a lid 1 en 2 Aw zien op alle bedrijfsmatige bemiddeling inzake muziekauteursrecht en is dus niet beperkt tot collectief beheer, en oordeelt:

“dat de activiteiten van PACE niet anders kunnen worden begrepen dan als het verlenen van bemiddeling in de zin van artikel 30a Aw, dat in lid 2 wordt gedefinieerd als “het al of niet op eigen naam sluiten of ten uitvoer leggen van overeenkomsten ten behoeve van auteursrechthebbenden”.

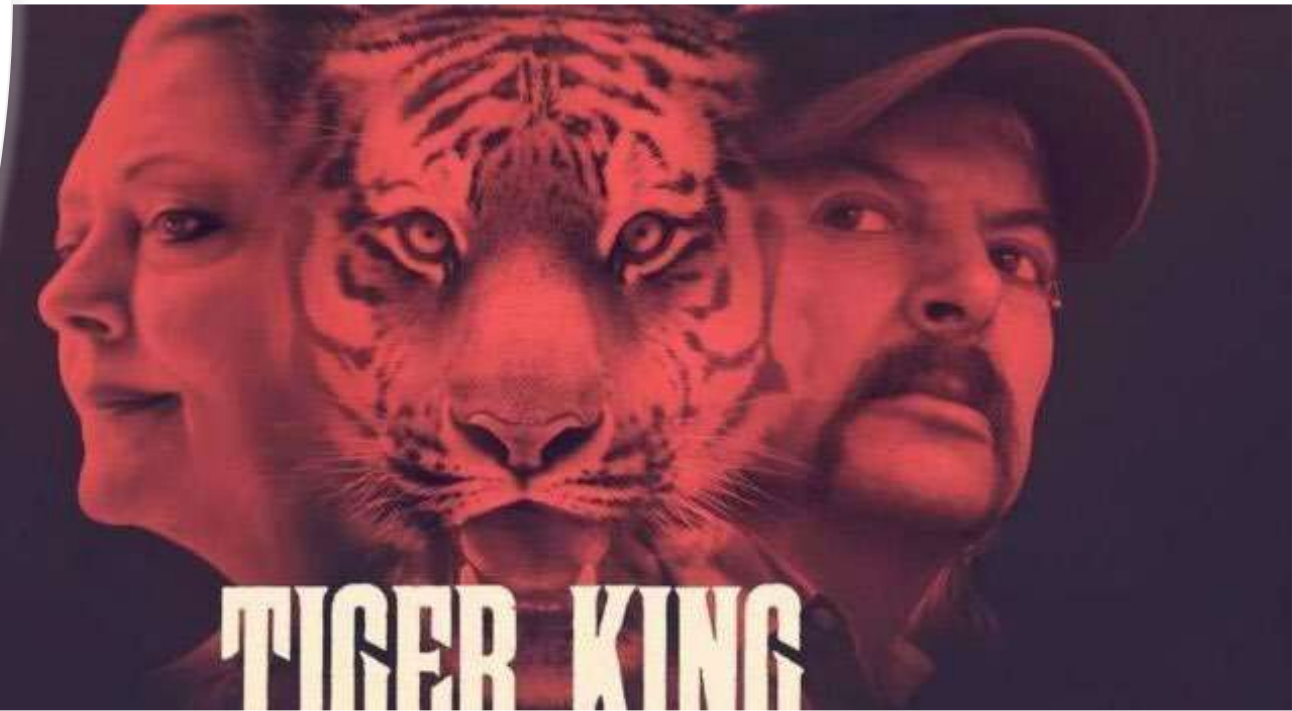
- Daarvoor is in NL ministeriële toestemming vereist, die heeft PACE niet.
- Gevolg: zonder vergunning zijn overeenkomsten nietig (art. 30a Aw). PACE kon dus geen geldige afspraken maken over uitvoeringen van muziekwerken bij Dream Theater en kan geen betaling (of schadevergoeding) namens rechthebbenden vorderen.

Nederlands recht van toepassing?

- PACE voert aan dat NL recht (en dus art. 30a Aw) niet van toepassing is, omdat zij en haar klanten buiten NL zijn gevestigd en er rechtskeuze is voor Engels recht.
- De kantonrechter oordeelt dat art. 30a Aw van toepassing is als dwingend recht van openbare orde: in NL is ministeriële toestemming vereist voor wie hier bedrijfsmatig bemiddelt inzake muziekauteursrecht. Dit geldt voor iedere bemiddelaar die in NL actief is. Dat volgt ook uit nietigheid van zonder vergunning gesloten overeenkomsten (art. 30a lid 4 Aw) en de strafbaarstelling (art. 35a Aw). Gezien de openbaarmaking in AFAS Live (11-01-2020) is art. 30a Aw van toepassing op PACE's handelen.

#3 Whyte Monkee v. Netflix (“Tiger King”) – nieuwe grenzen fair use

#3 Whyte Monkee v. Netflix ("Tiger King")

- Timothy Sepi / Whyte Monkee Productions maakten 8 videofragmenten
- Sepi was in dienst van G.W. Zoo (het park van Joe Exotic)
- In 2020 verscheen de Netflix true-crime-docuserie "*Tiger King, Mayhem and Madness*", waarin de 8 videofragmenten werden gebruikt
- 7 van de 8 fragmenten waren "works made for hire" aangezien Sepi in dienst was van de zoo.
- Het 8^e fragment was opgenomen tijdens de begrafenis van Joe Exotic's man [Fragment](#)
- Netflix beroept zich op "*fair use*"

Fair use

De vier factoren van *fair use* (Sec 107 USC)

- **Doel en karakter van het gebruik**

Is gebruik commercieel of educatief? Is het gebruik transformatief (→ geeft het een nieuw doel of betekenis aan het werk) of reproductief?

Educatief en transformatief gebruik wordt eerder als fair use gezien dan commercieel gebruik.

- **Aard van het beschermde werk**

Is het werk feitelijk of creatief, al gepubliceerd of niet? Minder creatief en reeds gepubliceerd werk wordt sneller toegestaan onder fair use.

- **Omvang en belang van het gebruikte deel**

Hoeveel wordt er overgenomen? Is het relatief gezien een klein of essentieel deel van het oorspronkelijke werk?

- **Effect op de markt**

Wat is het effect op de marktwaarde van het origineel? Vermindert het gebruik de inkomsten van de rechthebbende door marktsubstitutie, dan is het minder snel fair use.

#3 Whyte Monkee v. Netflix (“Tiger King”)

- **Rechtbank:** gebruik door Netflix is transformatief, aangezien Netflix de begrafenisclip in een breder verhaal had opgenomen, slechts een kort fragment had gebruikt en het originele werk een vrij feitelijk werk is
- **Tenth Circuit:** verwijst naar *Warhol-arrest*; fair use vereist dat het afgeleide werk een duidelijk onderscheidend doel dient (“distinct from the original”)
- *US Supreme Court Warhol v. Goldsmith (2023):* Warhols “Orange Prince” – een zeefdruk van de muzikicoon gebaseerd op een foto van Lynn Goldsmith – was geen fair use was omdat beide hetzelfde commerciële doel hadden, namelijk het uitgeven van tijdschriften.

#3 Whyte Monkee v. Netflix (“Tiger King”)

- Uitkomst?

In oorspronkelijke arrest, beperkt de Tenth Circuit de definitie van onderscheidend doel, door te vereisen dat een afgeleid werk kritisch commentaar moet geven “*op de inhoud of stijl van het oorspronkelijke werk*”.

Volgens panel van drie rechters voldeet de opname van de begrafenisclip hier niet aan en was daarmee niet voldoende transformatief om inbreuk te voorkomen

They were like golden nuggets to that boy.

A photograph of a tiger walking from left to right in an enclosure. The tiger is orange with black stripes and is walking on a concrete path. In the background, there is a metal fence and some greenery.

#3 Whyte Monkee v. Netflix (“Tiger King”)

Veel kritiek

- De MPA (Motion Picture Association) heeft amicus curiae-brief ingediend:
- té strikte uitleg van het begrip "transformative use" binnen het Amerikaanse fair use-recht.
- In plaats van een flexibele, contextafhankelijke benadering zoals in *Warhol* heeft het panel ten onrechte een harde regel ("bright-line rule") aangenomen: alleen als het nieuwe (“secundaire”) werk expliciet commentaar levert op het oorspronkelijke werk, kan er sprake zijn van “transformative use” en dus mogelijk fair use.
- het gebruik van de video dient om de persoonlijkheid van Exotic te illustreren; dit is een ander doel dan doel van Sepi: het herdenken van de begrafenis.
- de documentaire verschilt ook wezenlijk van video van Sepi (onderbroken door commentaar van de moeder van de overledene en de video wordt in bredere verhaallijn geplaatst om het karakter van Exotic te benadrukken).

#3 Whyte Monkee v. Netflix (“Tiger King”)

Relevantie

- Zaak kan bepalend zijn voor hoe documentaires gebruik mogen maken van bestaand beeldmateriaal
- Grote invloed op visuele storytelling
- Reikwijdte van “fair use”

Stand van zaken

Tenth Circuit heeft verzoek tot herziening toegewezen en gaat de zaak nu met meer rechters behandelen

A large, bold, black number '2' is centered on a gray background. The background features two concentric white circles and a black crosshair consisting of a horizontal and a vertical line intersecting at the center. The number '2' is positioned such that it is centered within the intersection of the crosshair and the circles.

2

Rechtbank Amsterdam 20
november 2024,
ECLI:NL:RBAMS:2024:6885
en 16 april 2025,
ECLI:NL:RBAMS:2025:2401
(Pictoright/Meta)

- Eerste Nederlandse zaak over artikel 17 DSM-richtlijn/artikel 29c Aw;
- Pictoright vordert:
 - verklaring voor recht dat Meta een OCSSP is
 - verklaring voor recht dat Meta inbreuk maakt op auteursrechten van de door Pictoright vertegenwoordigde makers zonder toestemming en zonder zich naar het beste vermogen te hebben ingespannen toestemming te verkrijgen
 - veroordeling tot voorschot op schadevergoeding van ruim 2.7 miljoen per jaar

Zijn Facebook en Instagram OCSSP en vallen zij dus onder artikel 29c Aw?

- Belangrijke doelstelling beide diensten is “een grote hoeveelheid door de gebruikers van de dienst aangeboden werken van letterkunde, wetenschap of kunst op te slaan en toegankelijk te maken voor het publiek”. Dat in de mission statement van Facebook staat dat het hoofddoel is om interactie tussen gebruikers mogelijk te maken, doet daar niet aan af;
- Facebook en Instagram ordenen de werken door bijv eigen feed en news feed aan te bieden;
- Diensten hebben winstoogmerk;
- Het is geen apart vereiste dat de diensten moeten concurreren met andere online-contentdiensten, zoals online audio- en videostreamingdiensten, om hetzelfde publiek. Ov. 62 DSM-richtlijn duidt aan welke diensten de Uniewetgever met name op het oog heeft gehad, maar creëert geen extra voorwaarde. Dat zou ook niet stroken met basisgedachte van het dichten van de value gap.
- Facebook Messenger en Instagram Direct zijn aparte diensten en geen OCSSPs, dus 29c Aw niet van toepassing. Facebook Marketplace, Facebook Shops, Facebook Dating en Instagram Shops zijn functionaliteiten van de diensten Facebook en Instagram, dus 29c Aw wél van toepassing.

Heeft Meta zich naar beste vermogen ingespannen om toestemming te verkrijgen?

- Er zijn over en weer voorstellen gedaan die voor de andere partij niet acceptabel waren.
- Kern van het meningsverschil is de vraag hoe tot een berekening van de licentievergoeding moet worden gekomen.
- Uitgangspunt Meta dat de economische waarde van de rechten basis moet zijn onderhandelingen = juist.
- Maar bij Pictoright kon gegronde twijfel ontstaan aan Data Discovery tool van Meta toen Pictoright bij handmatig onderzoek meer resultaten vond.
- Tegenvoorstel van Pictoright waarbij Meta 27 miljoen per jaar zou moeten betalen is onvoldoende onderbouwd, dus mocht Meta afwijzen.
- De vraag of Meta zich voldoende heeft ingespannen, hangt af van de vraag of de door Meta voorgestelde manier van het vaststellen van de economische waarde bruikbaar en voldoende transparant is. Daarvoor worden deskundigen aangewezen.
- Als deskundigen vaststellen dat de methode van Meta niet volstaat, moeten zij ook een geschikt alternatief vaststellen.

#1. Kunstenbond/Universal

Waar gaat het over?

Principiële rechtszaak van drie Nederlandse artiesten (Arriën Molema, Henk Westbroek, en Marinus de Goederen) samen met de Kunstenbond en BAM! Popauteurs tegen Universal Music

Inzet van de rechtszaak volgens eisers:

- een eerlijke(re) verdeling van streamingsinkomsten, met als uitgangspunt een 50/50-verdeling tussen artiest en label
- oude contracten zouden niet voorzien in huidige realiteit waarin fysieke distributie geen rol speelt
- willen precedent scheppen

#1. Kunstenbond/Universal

Universal:

- ziet 20% als redelijk en gangbaar, gebaseerd op internationale praktijk
- 50/50 zou niet gangbaar zijn en een minimum van 50/50 zou geen rekening houden met specifieke omstandigheden
- In zijn algemeenheid is niet vast te stellen wat een billijk percentage is
- Rol van label is veranderd maar inspanningen zijn hetzelfde en inkomsten van label zijn zeker niet hoger

#1. Kunstenbond/Universal

Status:

- 8 juli vond de mondelinge behandeling plaats
- Rechtbank Amsterdam zou eind augustus uitspraak doen; vonnis is uitgesteld tot oktober

